

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2015/0013 van 13 januari 2015
in de zaak 1213/0743/A/4/0703

In zake: de heer **Bernard VAN DEN BOGAERT**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Filip ROGGE
kantoor houdende te 8500 Kortrijk, Beneluxpark 3
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

de deputatie van de provincieraad van **VLAAMS-BRABANT**

verwerende partij

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 2 augustus 2013, strekt tot de vernietiging van de beslissing van de deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant van 23 mei 2013.

De deputatie heeft het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Opwijk van 10 januari 2013 niet ingewilligd.

De deputatie heeft aan de verzoekende partij een stedenbouwkundige vergunning geweigerd voor het regulariseren van het verplaatsen van een vijver.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te 1745 Opwijk, Molenbeekstraat 22 en met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie D, nummers 185b en 182e.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft het originele administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 16 september 2014, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Nathalie DE CLERCQ heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Filip ROGGE die verschijnt voor de verzoekende partij, is gehoord.

De verwerende partij is schriftelijk verschenen.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

Op 31 oktober 2012 (datum van het ontvangstbewijs) dient de verzoekende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Opwijk een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het verplaatsen van een vijver”*.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 7 maart 1977 vastgestelde gewestplan ‘Halle-Vilvoorde-Asse’, gelegen in agrarisch gebied.

De percelen zijn eveneens gelegen binnen de grenzen van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, ‘Zonevreemde woningen’, goedgekeurd met een besluit van de verwerende partij van 18 december 2008.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 27 november 2012 tot en met 27 december 2012, worden twee bezwaarschriften ingediend.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling, afdeling Vlaams-Brabant brengt op 4 december 2012 een ongunstig advies uit dat luidt als volgt:

“ ...

- *De voorgelegde aanvraag heeft betrekking tot het verplaatsen van een vijver ter hoogte van een terrein dat gelegen is in herbevestigd agrarisch gebied in overstromingsgevoelig gebied.*
- *De aangelegde vijver betreft een blikvanger die zich situeert op circa 40m van de voorliggende woning. De vijver maakt een onderdeel uit van een verdere vertuining van een perceel in herbevestigd agrarisch gebied.*
- *De aangelegde vijver is vervaardigd uit vijverfolie en heeft geen natuurlijk karakter.*
- *Uit landbouwkundig standpunt is er een overwegend bezwaar tegen de versnippering en vertuining van het agrarisch gebied.*

...”

De dienst Waterlopen van de provincie Vlaams-Brabant brengt op 13 december 2012 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Opwijk weigert op 10 januari 2013 een stedenbouwkundige vergunning aan de verzoekende partij. Het college motiveert zijn beslissing als volgt:

“ ...

Het bezwaarschrift wordt weerhouden om volgende redenen:

- *Het betreft geen natuurlijke vijver (de vijver wordt aangelegd door middel van plastic folie).*
- *De vijver is gelegen binnen herbevestigd agrarisch gebied.*

- *Binnen de aanvraag worden geen argumenten aangehaald waarom de vijver dient aangelegd te worden, bovendien wordt het perceel begrensd door twee bestaande beken.*
  - *De aanvraag, regularisatie van het verplaatsen van de vijver, is in tegenstrijd met de voorschriften van het RUP 'Zonevreemde woningen'.*
- ...

De verzoekende partij tekent tegen deze beslissing op 14 februari 2013 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 8 mei 2013 om dit beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te weigeren.

Na de hoorzitting van 23 mei 2013 beslist de verwerende partij op 23 mei 2013 om het beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te weigeren. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

5.6 Beoordeling

a) Het goed maakt geen deel uit van een goedgekeurde en niet vervallen verkaveling. Volgens het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse is het goed gelegen in het agrarisch gebied. Artikel 11 van het KB van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen is van kracht. De voorliggende aanvraag is in strijd met de planologische bestemmingsvoorschriften van het woongebied:

artikel 11:

"De agrarische gebieden zijn bestemd voor landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfgelegenheden voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven."

Het goed is ook gelegen binnen de grenzen van het RUP "zonevreemde woningen" goedgekeurd door de deputatie op 18 december 2008, dat in voorliggend geval niet gebiedsdekkend is en de voorschriften van het gewestplan verder aanvult en verfijnt. Het terrein is gelegen binnen de in art. 3 omschreven zone: "complex gaaf landschap". Art. 3.2.3. regelt de bepalingen voor de aanleg van terreinen binnen dit complex gaaf landschap.

Dit artikel stelt: 'Vanuit een duurzaam ruimtegebruik wordt een functioneel en ruimtelijk verantwoord gebruik van de gronden onmiddellijk in aansluiting met de woningen nagestreefd. Onder onmiddellijke omgeving dient de ruimte gelegen binnen een straal van 30m van de uiterste grenzen van de woning te worden verstaan. Het is belangrijk dat de aanleg van het terrein zich integreert in de omgeving, hetgeen inhoudt dat enkel streekeigen en inheemse beplanting wordt gebruikt. Het mag geenszins de bedoeling zijn om een verdere aantasting van het openruimtegebied (agrarische gebied) te bewerkstelligen...'

Met een afstand van 30m rond de woning wordt in feite de huiskavel bedoeld die door het grondgebonden wonen eveneens onttrokken wordt aan zijn agrarische functie.

Verder wordt er over vijvers specifiek het volgende gesteld: 'Bijzondere constructies die

samengaan met de inrichting van een landelijke tuin (bv. vijver, pergola, zwembad,...) kunnen enkel worden opgericht in aansluiting met de woning (tot maximaal 15m afstand uit de gevels) en op voorwaarde dat ze worden geïntegreerd in het natuurlijk en landschappelijk karakter van de omgeving.'

De voorzijde van de vijver ligt op ongeveer 80m verwijderd van de kopse achtergevel van de lange gevelhoeve. De achterzijde van de vijver ligt op ongeveer 100m van de woning. De aanvraag is strijdig met de bepalingen uit het RUP zodat op basis van art. 4.3.1.§1.1°.a. de aanvraag dient te worden geweigerd.

b) De oorspronkelijke vijver werd pas eind jaren '90 aangelegd. Op de luchtfoto van 1995 is nog geen vijver te zien; op die van 2000 wel. Ook toen waren vijvers al vergunningsplichtig.

Eenzijds wordt de vijver aanzien als een mogelijke oplossing voor het natte, drassige en regelmatig overstroomde terrein, anderzijds verwijst de bouwtechnische aanleg naar een siervijver (folie, constante diepte, rechte vijverranden, pompeninstallatie, dam op de naastgelegen beek...) bij de woning. Verder wordt gewezen op het belang van het feit dat de vijver eenden en amfibieën aantrekt.

De cruciale vraag hierbij is of het om een waterpartij type siervijver bij de woning gaat of om een amfibieënpool met natuurversterkende waarde of om een kom met waterbergend vermogen als wateropvangbekken bij overstromingen. Zoals in punt a vermeld kan een siervijver bij de woonfunctie niet op de voorgestelde locatie.

c) Hoofdstuk III, afdeling I, artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het algemeen waterbeleid (Belgisch Staatsblad 14 november 2003) legt bepaalde verplichtingen op, die de watertoets worden genoemd. Deze watertoets houdt in dat de eventuele schadelijke effecten van het innemen van ruimte ten koste van de watersystemen worden ingeschat. Volgens deze kaarten is de aanvraag gelegen binnen een mogelijke overstromingsgevoelige zone. Volgens de foto's in het dossier overstroomt deze plek regelmatig.

Voor het belang van het waterbergend vermogen van de vijver bij overstromingen wordt verwezen naar de historische achtergrond van het perceel. Het perceel stond vroeger regelmatig blank en draagt daardoor al sinds de eerste helft van de 19de eeuw de naam 'Wilde Zee'. Deze waterproblematiek heeft te maken met de beken die op de perceelgrenzen stromen enerzijds en anderzijds met het reliëf in de omgeving.

Via de hoogtelijnen op de topografische kaart kan gezien worden dat de plek niet de laagste plek uit de omgeving is. Wel kent de plek een zeer licht hellend profiel (in noordelijke richting) waarbij de kans op komvorming groter is en stilstaand overstroomd water ter plaatse blijft staan. De hoogtelijn volgt het verloop van de Stambeek en ligt aan de tegenoverliggende oever (gezien vanaf het perceel) zodat bij overstromingen het water eerst aan de kant van de aanvrager overstroomt en blijft staan. De woningen langs de doodlopende tak van de Molenbeekstraat die evenwijdig loopt met de Stambeek, zijn allemaal hoger gelegen en hun tuinen hellen af naar de aangrenzende Stambeek.

Aangaande de waterproblematiek op het perceel biedt een vijver met folie, die het hele jaar vol water staat weinig soelaas. Het is van oudsher een vaak overstroomde plek en dat zal in de toekomst, met of zonder vijver, niet wijzigen. Het perceel in zijn geheel dient als natuurlijke overstroombare plek behouden te blijven. De hoeve is ook al heel oud en

staat strategisch ingeplant op een iets hoger deel dan de beek, evenwijdig aan deze beek en ook aan de hoogtelijnen, maar toch kort genoeg bij de beek zodat gemakkelijk in de waterbevoorrading voorzien kon worden. De inplanting van de woning gebeurde oordeelkundig.

Tijdens de hoorzitting wordt opgemerkt dat ten gevolge van het dempen van stroomafwaarts gelegen putten door de gemeente met bouwafval (oud kerkhof) rond 1980, het water bij hevige regenval niet meer voldoende vlot wegstroomt via het bestaande bekenstelsel en de woning sindsdien met wateroverlast te kampen heeft. Er wordt ten eerste gesteld dat de eerste vijver specifiek gegraven werd om het kombergend vermogen van de door de gemeente gedempte putten te compenseren en dat ten tweede de woning sindsdien niet meer onder water kwam te staan. De nieuwe vijver zou om dezelfde reden gehandhaafd worden.

Hierbij dient opgemerkt dat natuurlijke putten niet over een folie beschikken en dat in functie van het kombergend vermogen, het aanbrengen van plastic folie in vijvers in het agrarische gebied in vraag gesteld wordt. Een vijver met kombergend vermogen dient te worden aangelegd zonder folie.

d) De vorige vijver die gedempt werd stond in verbinding met de omliggende beken. Er zou een betonnen dam gebouwd zijn op de beek en pompen zouden de vijver van water uit de beek voorzien. Uit de aanvraag kan niet afgeleid worden dat deze ingrepen behouden blijven bij de huidige vijver. In ieder geval zijn ze ruimtelijk en waterkundig onaanvaardbaar. De waterbeheerder van de omliggende beken (provincie Vlaams-Brabant) gaf nooit een machtiging hiertoe. Voor alle niet wettelijke en onvergunde ingrepen aan de beek wordt een onmiddellijke verwijdering en herstel in de natuurlijke vorm vooropgesteld.

Op de foto's is te zien dat het hele perceel werd 'heraangelegd'. Hiermee wordt bedoeld dat voordien het perceel begroeid was met gras, dat momenteel verdwenen is. Rond de vijver werd een grote zone grond bewerkt. Er worden geen reliëfwijzigingen gemeld. Het dossier bevat onvoldoende gegevens om na te gaan of er ophogingen dan wel afgravingen werden uitgevoerd. Vanuit ruimtelijk, landbouwkundig en natuurkundig standpunt zijn reliëfwijzigingen voor de zuivere aanleg van een vijver onaanvaardbaar, gezien het perceel water- en overstromingsgevoelig is en iedere wijziging in de topografie van het perceel, nadelige gevolgen kan hebben.

Ten andere, ophogingen samen met de vijver en de waterpompen, wijzen, net zoals de aanleg van een mogelijks onvergund tuinhuis en zwembad op het nabijgelegen perceel (tevens eigendom van de aanvrager) op een verregaande vertuining en residentialisering van het perceel tot ver buiten de 30m-zone rond de woning. Dit is ruimtelijk onaanvaardbaar.

e) Uit de waterproblematiek kan ook afgeleid worden dat de grond van nature niet in aanmerking kwam voor landbouwdoeleinden. Te verstaan, grondgebonden teelt van groenten (aardappelen, maïs...). Hij werd enkel deels gebruikt als boomgaard. Een boomgaard is ook een landbouwkundige functie. Niet de vijver, maar de waterproblematiek heeft de grond vlakbij de beek al eeuwen geleden onttrokken aan haar teeltfunctie. Gezien de plek weinig interessant was voor grondteelt werd hij aangewend als boomgaard. Wel maakt de plek, sinds de inwerkingtreding van het gewestplan, deel uit van het agrarische gebied. Het gewestplan is verordenend.

f) In het beroepsschrift wordt gewezen op de natuurwaarde van de vijver. Een schrijven van Natuurpunt Opwijk aan de aanvrager, nadat de weigering al verleend werd, werd toegevoegd aan het beroepsschrift. Echter een siervijver is nog geen poel.

Amfibieënpoele hebben een natuurbestemming. Een poel is een waterpartij die is aangelegd met tot doel aan amfibieën en andere fauna (eenden, vogels...) en flora kansen te geven. Aan de aanleg van een poel zijn een aantal randvoorwaarden verbonden opdat de waterpartij deze functie zou kunnen vervullen. Het is niet uitgesloten dat een volwaardige poel binnen een tuinaanleg wordt geïntegreerd, amfibieën laten zich niet door menselijke aanwezigheid afschrikken, belangrijk hierbij is dan echter dat ook die tuinaanleg kansen geeft aan de natuurlijke processen. Hierbij dient gewezen te worden op de nabijheid van een zwembad en tuinhuis op het perceel 186m en 186n. Deze zijn gelegen tussen de siervijver en het plaatselijke reservaat 'Vallei van de Puttenbeek', waarvoor de vijver door Natuurpunt als ondersteunend natuurelement wordt aangewezen. Deze al dan niet vergunde constructies zullen een negatieve impact hebben op de natuurwaarden van een vijver en de omgeving. Op dit moment kan niet gesteld worden dat de vijver onder de huidige omstandigheden bijdraagt tot de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur en het natuurlijk milieu en van de landschapswaarden van de nabije of ruimere omgeving.

Vanzelfsprekend is het niet aangewezen om een poel te voeden met het water van een beek, maar indien de poel gevoed wordt door afstromend neerslagwater en grondwater en is ingericht op een laaggelegen drassige plaats (zoals hier het geval zou kunnen zijn indien aangetoond wordt dat er geen ophogingen zijn uitgevoerd op het terrein) zijn de normale randvoorwaarden voor de waterkwaliteit en de waterbevoorrading in principe afdoende vervuld. De plaats is ook gelegen op een aanvaardbare afstand van meer bosrijke natuur- en parkgebieden zonder tussenliggende drukke wegen, zodat in se de plaats zich wel leent tot de inrichting van een poel.

Om over een amfibieënpoel te spreken zijn o.m. het ontbreken van vissen in het water vereist, ondiepe oevers die overgaan in een moerasstrook, een kruidenruigte en een struikzone, een totale ondiepe aanleg zodat het licht tot aan de bodem komt. In de oever kunnen nog beschutte hoekjes gecreëerd worden. Op die manier komen de amfibieën op de eerste plaats en wordt er ruimte gecreëerd voor wilde waterplanten en waterinsecten. Ook belangrijk is in voorliggend geval dat de plaats aan de voet van akkers is gelegen en eventueel een bescherming voor afspoeling van meststoffen enz... dient getroffen te worden. Dergelijke bufferzone bestaat uit moeras, ruigte, struiken tot eventueel bomen (op grotere afstand van minstens 20m). In voorliggend geval heeft de waterpartij veel te steile oevers, met plastieken oeverbescherming. Hier zijn overduidelijk onvoldoende kansen gecreëerd om tot een hoogwaardige fauna en flora te kunnen komen.

De inplantingsplaats sluit niet uit om een poel aan te leggen, de overige randvoorwaarden om over een poel te spreken hebben echter te maken met de wijze van aanleg, mogelijk omliggende aanplantingen en bescherming tegen negatieve invloeden. De aanvraag voldoet geenszins aan deze overige randvoorwaarden om van een poel of een natuurversterkend element te spreken zodat op basis van art. 4.4.5. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening geen afwijking kan verleend worden op het geldige bestemmingsvoorschrift voor het medegebruik inzake natuurschoon. De aanvraag dient te worden geweigerd.

g) De functie van de vijver dient door de aanvrager duidelijk te worden gesteld. Indien de vijver een kombergend vermogen moet hebben ter vrijwaring van de woning tegen

wateroverlast, dient de folie te worden verwijderd. Ondergeschikt kan de vijver met kombergend vermogen een natuurondersteunend element vormen onder de vorm van een poel. In dit laatste geval dient intensief te worden samengewerkt met Natuurpunt aan een geloofwaardig ontwerp voor een amfibieënpool, die effectief een meerwaarde voor de plaatselijke fauna en flora kan bieden en die ook een meerwaarde heeft als aanvulling op de omliggende natuurgebieden.

Aan de beken/grachten mag niet worden geraakt zonder machtiging van de waterbeheerder. Alle overige op het goed niet vergunde residentiële constructies dienen het voorwerp uit te maken van een aparte vergunningsaanvraag, en indien strijdig met het RUP "zonevreemde woningen" terug verwijderd te worden.

In een nieuwe aanvraag dient ook een antwoord/oplossing voorzien te worden voor de voetweg nr. 78 die over het goed loopt en tot op heden niet officieel afgeschaft of herlegd werd.

De overwegingen in acht genomen komt de aanvraag niet in aanmerking voor vergunning, om volgende redenen:

- de aanleg van de siervijver op 80m van de zonevreemde woning is in strijd met het van kracht zijnde gewestplan enerzijds en anderzijds ook met het RUP "zonevreemde woningen";*
  - het goed is van nature waterziek; al sinds enkele eeuwen draagt het daarom de naam "Wilde Zee"; het natuurlijke overstromingsaspect van de grond langs de beek dient behouden te blijven; een vijver met folie biedt geen oplossing voor de bestaande waterproblematiek op het goed; de folie neemt het kombergend vermogen weg;*
  - de vijver kan momenteel niet als een ondersteunend natuurelement beschouwd worden omdat het niet voldoende de kenmerken van een natuurlijke amfibieënpool bezit.*
- ...*

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging - ENIG MIDDEL

Standpunt van de partijen

In het enig middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 4.3.1, § 1, 1°, a) VCRO, van artikel 4.4.5 VCRO, van artikel 4.3.1, § 2 VCRO, van artikel 1.1.4 VCRO, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motiveringsplicht van bestuurshandelingen, van het motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel en het ontbreken van de rechtens vereiste feitelijke grondslag en machtsoverschrijding.

De verzoekende partij zet uiteen:

“
...

A. Eerste onderdeel :

...

In het beroepsschrift voor de Deputatie heeft verzoekende partij aangegeven dat de regularisatie-aanvraag met betrekking tot de vijver in kwestie als rechtskrachtige basis tot het vergunnen ervan artikel 4.4.5 VCRO inroept :

...

Daarbij werd aangegeven waarom naar het oordeel van verzoekende partij als landschapselement, gericht op de ontwikkeling van het natuurlijke milieu en van landschapswaarden kan worden aanzien, onder meer verwijzend naar het standpunt van de vzw Natuurpunt ter zake (cfr stuk 14).

Deze decretale bepaling kan worden ingeroepen met betrekking tot iedere mogelijke constructie of handeling welke gericht is op de ontwikkeling en het herstel van de natuur en het natuurlijk milieu en van landschapswaarden.

Zoals door de voorbereidende werkzaamheden met betrekking tot de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening uitdrukkelijk aangegeven, kan deze bepaling met betrekking tot alle bestemmingsgebieden worden ingeroepen (memorie van toelichting, stuk 2011 (2008-2009), nr. 1, p. 139 inzake artikel 129 van het aanpassingsdecreet) :

Medegebruik inzake natuurschoon

Artikel 129

*440. Deze ontwerpbepaling sluit aan bij artikel 145sexies, §1, DRO, waarin bepaald wordt dat **in alle gebieden** die op de gewestplannen zijn aangewezen steeds handelingen kunnen worden vergund die gericht zijn op de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur en het natuurlijk milieu en van landschapswaarden.*

Deze mogelijkheid wordt thans opengetrokken naar alle bestemmingsgebieden.

Zulks wordt verantwoord vanuit de rechtsleer :

“Natuur en landschap houden zich niet aan lijntjes die de mens op kaarten tekent ; natuur en landschap zijn dynamisch. Onder meer in het licht van het integratiebeginsel en het stand-stillbeginsel, moet het mogelijk zijn dat binnen iedere ruimtelijke bestemming aandacht wordt geschonken aan aspecten van natuurbehoud en landschapszorg” 211

210 Parl. St., VI. Parl., 2004-2005, 233/1, 11.

211 G. VAN HOORICK, Juridische aspecten van het natuurbehoud en de landschapszorg, Antwerpen, Intersentia, 2000, 289,nr. 296.

Aldus kan een stedenbouwkundige vergunning worden gevraagd voor de betreffende vijver, zelfs wanneer deze aanvraag niet volledig of niet aan de voorschriften van het toepasbare RUP ‘Zonevreemde woningen’ zou beantwoorden :

- *artikel 4.4.5 VCRO ressorteert immers hoofdstuk IV van titel IV van de Codex, dat uitdrukkelijk in de “afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften” voorziet, zodat dan ook kan worden afgeweken van de stedenbouwkundige voorschriften voorzien in een gemeentelijk RUP ;*
- *de bepaling kan worden ingeroepen in alle bestemmingsgebieden, aldus ook in agrarisch gebied ;*

Daarbij is door verzoekende partij aangegeven geworden dat de vijver niet als een element van inrichting van een landelijke tuin in de zin van artikel 3.2.3 van het RUP 'Zonevrije woningen' dient te worden aanzien, doch als een landschapselement ter ondersteuning van het natuurlijke milieu in de zin van artikel 4.4.5 VCRO.

De aanvraag van verzoekende partij dient dan ook uitsluitend te worden beoordeeld vanuit de mogelijkheid zoals geboden door artikel 4.4.5 VCRO, daarbij noodzakelijkerwijze abstractie makend van het op het grondgebied van de gemeente OPWIJK van toepassing zijnde gemeentelijk RUP 'zonevrije woningen'.

De Deputatie verwijst in haar beslissing dan ook ten onrechte naar dit RUP en de daarin gestelde voorwaarden, om te concluderen dat de aanvraag op basis van artikel 4.3.1 §1.1° a. VCRO (onverenigbaar met stedenbouwkundige voorschriften) dient te worden geweigerd.

Dit RUP kan op het voorwerp van de regularisatie-aanvraag van verzoekende partij niet van toepassing worden geacht, en aldus niet de grondslag voor een weigeringsbeslissing betreffende de gestelde aanvraag uitmaken.

De bestreden beslissing is dan ook op dit vlak inconsistent en onzorgvuldig opgesteld, alsook maakt zij ten onrechte toepassing van artikel 4.3.1 §1, 1°, a VCRO, en zijn de motieven om te stellen dat de aanvraag in het licht van het betreffende RUP dient te worden geweigerd, geenszins deugdelijk, pertinent en coherent te noemen.

De door verwerende partij opgegeven reden : "de aanleg van de siervijver op 80 m van de zonevrije woning is in strijd met het van kracht zijnde gewestplan enerzijds en anderzijds ook met het RUP "zonevrije woningen", kan om voormelde redenen dan ook niet worden aangenomen, zodat de bestreden beslissing door nietigheid is aangetast.

B. Tweede onderdeel :

...

Er kan niets anders worden vastgesteld dan dat verwerende partij in de bestreden beslissing een geheel eigen visie naar voor brengt van wat als een handeling dient te worden aanzien die gericht is op de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur en het natuurlijk milieu en van landschapswaarden, en daaraan eigen randvoorwaarden koppelt, om dan te poneren dat concreet op de betreffende inplantingsplaats slechts één type vijver kan worden aangebracht, met name een natuurlijke amfibieënpool.

Dergelijke stringente voorwaarden en conclusies staan evenwel niet in artikel 4.4.5 VCRO te lezen, noch kunnen deze op een of andere wijze hieruit worden afgeleid.

...

In de voorbereidende parlementaire werkzaamheden wordt dienaangaande rechtsauteur G. VAN HOORICK geciteerd (memorie van toelichting, stuk 2011 (2008-2009), nr. 1, p. 139 inzake artikel 129 van het aanpassingsdecreet) :

Zulks wordt verantwoord vanuit de rechtsleer :

"Natuur en landschap houden zich niet aan lijntjes die de mens op kaarten tekent ; natuur en landschap zijn dynamisch. Onder meer in het licht van het integratiebeginsel en het stand-stillbeginsel, moet het mogelijk zijn dat binnen iedere ruimtelijke bestemming aandacht wordt geschonken aan aspecten van natuurbehoud en landschapszorg" (211)

(211) G. VAN HOORICK, *Juridische aspecten van het natuurbehoud en de landschapszorg*, Antwerpen, Intersentia, 2000, 289, nr. 296.

De mogelijkheid tot afwijking van de geldende gewestplanbestemming is ingevoerd geworden met artikel 145 sexies DORO 1999, ingevolge wijziging ervan middels decreet van 22 april 2005.

Daarbij gaat het overeenkomstig de voorbereidende werkzaamheden om werken welke vaak, naar de letter bekeken, niet conform het toepasselijke gewestplanvoorschrift zijn.

Met deze decretale bepaling zijn de mogelijkheden aangaande medegebruik inzake natuurschoon afgestemd geworden op de formulering van de wetgeving natuurbehoud en landschapszorg.

Daarbij stelt de decreetgever dat de gebruikte begrippen in de decretale bepaling voor het overige in hun spraakgebruikelijke betekenis kunnen gelezen worden (Parl. St., VI. Parl., 2004-2005, stuk 233, nr. 1, p. 8).

Als antwoord op een parlementaire vraag, heeft de toenmalige minister bevoegd voor de Ruimtelijke Ordening, de toepasselijkheid van deze bepaling verder verduidelijkt (cfr stuk 15) :

De handelingen mogen door hun beperkte impact de verwezenlijking van de bestemming niet in het gedrang brengen. Doorgaans voldoet het plaatsen van beelden, kunstwerken, prieeltjes wel aan deze voorwaarden.

../.. in richtlijnen voor het harmonisch park- en groenbeheer, in de criteria voor duurzaam bosbeheer zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering, krijgen erfgoed en het passend beheer en uitbouw van infrastructuur wel degelijk een plaats. Afwegingen over de opportuniteit en haalbaarheid gebeuren in de eerste plaats ten opzichte van de functionaliteit van het terrein in kwestie, rekening houdende met de beheerdoelstellingen, de zorg en instandhouding van natuurwaarden en het breder maatschappelijk gebruik van de gebieden

Artikel 4.4.5 VCRO kan aldus worden ingeroepen met betrekking tot iedere mogelijke constructie of handeling welke gericht is op de ontwikkeling en het herstel van de natuur en het natuurlijk milieu en van landschapswaarden.

Naar het oordeel van verzoekende partij voldoet de vijver in kwestie onmiskenbaar aan deze gestelde voorwaarden, en kan deze worden aanzien als een landschapselement dat de intrinsieke waarde van de natuurlijke omgeving verhoogt.

De vijver draagt immers bij tot de ontwikkeling van het natuurlijke milieu ter plaatse, zoals door een schrijven van de vzw NATUURPUNT bevestigd (stuk 14) :

- *de veelvuldige aanwezigheid van salamanders werd reeds opgemerkt*
- *er worden een aantal zeldzame libellensoorten waargenomen*
- *vele wilde eenden pleisteren of fourageren naar de vijver, komende van het natuurreserveaat gelegen in de vallei van de Puttenbeek*

Aldus draagt de vijver wezenlijk bij tot het in stand houden en vergroten van de biodiversiteit in de omgeving, dit onder meer in wisselwerking met het nabijgelegen natuurreserveaat in de vallei van de Puttenbeek en met het bijkomend natuurreserveaat dat in aanleg is.

Het gegeven dat deze vijver werd gerealiseerd middels het aanbrengen van een vijverfolie – hetgeen het grootste bezwaar van verwerende partij lijkt te zijn – ontnemt aan de waterpartij geenszins het karakter van landschapselement dat de intrinsieke waarde van de natuurlijke omgeving verhoogt.

Ook een amfibievijver wordt heden ten dage aangelegd middels een vijverfolie.

Dit blijkt niet alleen uit publiciteit van firma's welke dergelijke poelen aanleggen, doch ook uit informatie van LNE (vb project de Meetkerkse Moeren, Kievit...) en Natuurpunt.

Overeenkomstig een brochure van de Provincie West-Vlaanderen (het 'wilde' leven aan de waterkant, met tips voor de ecologische tuinvijver : cfr stuk 16, pp. 68-78) blijkt dat het gebruik van vijverfolie geenszins uitgesloten is, en zelfs wordt aanbevolen :

- p. 68 : zo krijgt elke **poel** met een verlandingsproces te maken. Ieder levend organisme is gebonden aan een bepaalde zone. Wanneer de poel door bladval en erosie wordt opgevuld, vormt het water zich om tot land. Bepaalde soorten verdwijnen, nieuwe komen in de plaats. Een ingewikkeld probleem. Er moeten keuzes gemaakt worden en die keuze moet op deskundige wijze worden uitgevoerd. **Natuurbehoud betekent dus vaak : natuur goed beheren.**
- p. 69 : hoewel de aanleg en inrichting van een tuinvijver meestal een kunstmatige ingreep is, kan die nieuw waterpartij perfect evolueren tot een ecologisch systeem waarbij dieren en planten elkaar in evenwicht houden en in relatie staan tot de omgeving en het (tuin-)landschap.
- p. 74 : na 5 tot 10 jaar verwijder je best het opgehoopte slib van de vijverbodem, zeker wanneer de tuinvijver onder bomen staat. Ga wel voorzichtig te werk! Benut een droge periode met tijdelijk lagere waterstand. Pomp het water weg tot een deel van de bodem (waar je kan scheppen) droog valt. Probeer dit water zoveel mogelijk te recupereren, zeker wanneer de vijver een evenwichtige biotoop vormt. **Let er tijdens het uitscheppen goed op om de vijverfolie niet te kwetsen!** Dit is zeer vlug gebeurd en bijna onmogelijk te herstellen.
- p. 75 : zorg steeds voor ondergedoken waterplanten in de vijver, plaats er desnoods wat nieuwe bij. Een goed streefdoel is 1/3 volume ondergedoken planten, 2/3 'open' water.
Voldoende drijfplanten of schaduwpartijen beperken de verdamping.
Waterplanten kan je aan- of verplanten vanaf april tot oktober
Een aantal basissoorten is makkelijk te verkrijgen : waterpest, hoornblad, fonteinkruident, diverse moerasplanten, krabbenscheer.

Uit het ganse opzet van artikel 4.4.5 VCRO, zoals ook bevestigd door de bevoegde minister in het Parlementair Antwoord nr. 198, verhindert het aanbrengen van materialen of van infrastructuur geenszins dat deze kunnen worden gelijk gesteld met handelingen van medegebruik inzake natuurschoon.

Aldus dient de vijver in kwestie wel degelijk te worden gelijk gesteld met een amfibievijver - zoals door de verwerende partij aangehaald – aangezien wel degelijk reeds salamanders werden waargenomen, naast andere diersoorten, en onder meer uit de brochure van de Provincie West-Vlaanderen blijkt dat dergelijke poel best met vijverfolie wordt aangelegd.

Temeer daar de aanwezigheid van de folie ervoor zorgt dat geen uitspoeling van meststoffen en pesticiden vanaf de nabijgelegen landbouvvelden in het water van de vijver terechtkomen, en aldus evenzeer aan de doelstelling van een amfibiepoel, zoals door de verwerende partij voor ogen gehouden, wordt voldaan.

In de voorbereidende parlementaire werkzaamheden met betrekking tot het decreet van 22 april 2005 wordt als voorbeeld gegeven : het graven van een amfibiepoel in agrarisch gebied.

Verwerende partij voegt daar evenwel ten onrechte de term “natuurlijke” amfibiepoel aan toe, zodat dit geenszins door artikel 4.4.5 VCRO wordt geëist, en terwijl technisch gezien het gebruik van vijverfolie ten zeerste is aangewezen.

Daarnaast heeft de betreffende vijver een beperkte impact welke de verwezenlijking van de algemene bestemming van het gebied niet in het gedrang brengt.

Naar de feiten is het perceel waarop de vijver is aangebracht nimmer voor werkelijke landbouwdoeleinden aangewend geworden, aangezien het reeds sedert verscheidene eeuwen als waterbuffer dienst doet, en niet voor teeltbewerking in aanmerking kwam.

Tevens is het betreffende perceel, als behorende tot de eigendom van verzoekende partij en zijn echtgenote, reeds sedert 1980 aan de landbouw onttrokken, aangezien het deel is komen uit te maken van een gedesaffekteerde hoeve welke tot residentiële (zonevreemde) bewoning is herbestemd geworden.

Er kan dan ook niets anders dan redelijkerwijze worden aangenomen dan dat de vijver geen negatieve invloed heeft op het bestaan en de uitbating van het agrarische gebied in zijn geheel, waarvan het perceel planologisch gezien onderdeel uitmaakt.

De vijver is nimmer als siervijver opgevat en bedoeld geworden, doch de resultante van waterbeheersingswerkzaamheden welke door verzoekende partij noodzakelijkerwijze op zijn eigendom zijn doorgevoerd geworden.

De vijver is achteraan het perceel van verzoekende partij gelegen, op een 80-tal meter van de woning, zonder dat de vijver binnen het kader van de residentiële bewoning wordt aangewend (in zwemmen, tuinmeubelen ernaast zetten ...), en volledig aan de natuurlijke residenten van het gebied wordt overgelaten.

Als volwaardige ecologische waterpartij - amfibiepoel, is heel zeker voldaan aan de doelstellingen en vereisten zoals gesteld door artikel 4.4.5 VCRO.

De aanleg welke middels gebruik van een vijverfolie is gebeurd, komt de doelstelling als landschapselement dat de intrinsieke waarde van de natuurlijke omgeving ondersteunt, zeker niet in de weg te staan.

Een beperkte impact is toegelaten, en de gebruikte vijverfolie kan redelijkerwijze als een louter beperkte impact van kunstmatige aard worden aanzien, welke de ontwikkeling en het herstel van de natuur en het natuurlijke milieu en van de landschapswaarden niet verhindert.

De andersluidende en verdergaande voorwaarden, met name een natuurlijke amfibiepoel, zoals door de verwerende partij gesteld en welke als na te leven randvoorwaarden worden aangeduid, zijn dan ook in strijd te noemen met de bewoordingen en de doelstellingen van

artikel 4.4.5 VCRO , en kunnen redelijkerwijze geenszins zomaar in de plaats worden gesteld van hetgeen door verzoekende partij is aangevraagd geworden.

De eisen, zoals door verwerende partij geponeerd, zijn dan ook kennelijk onredelijk te noemen, zodat de bestreden beslissing door machtsoverschrijding is aangetast.

Daarnaast voorziet artikel 1.1.4 VCRO dat de ruimtelijke ordening wordt beheerd ten behoeve van de huidige generatie, zonder dat de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang gebracht worden, waarbij de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar worden afgewogen, en onder meer rekening wordt gehouden met de economische gevolgen.

Ook artikel 4.3.1. § 2 VCRO voorziet dat de overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld in functie van onder meer :

1° in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4.

2° niet alleen van de in omgeving bestaande toestand, doch ook in functie van de beleidsmatig gewenste ontwikkelingen ;

Het door verwerende partij ingenomen stand houdt in het geheel geen rekening met deze bepalingen, en komt deze evenzeer te schenden, aangezien verwerende partij geen rekening houdt met de door artikel 4.4.5 VCRO geboden mogelijkheden, en daardoor de beleidsmatig aangegeven ontwikkelingen in functie van een duurzame ruimtelijke ordening geheel komt te miskennen.

Minstens zijn de motieven, op grond waarvan verwerende partij ertoe besluit dat de aangevraagde vijver niet in overeenstemming zou kunnen worden genoemd met de randvoorwaarden volgend uit artikel 4.4.5 VCRO als zijnde onjuist en niet pertinent te beschouwen, en kan in het licht van het voorgaande de conclusie van verwerende partij : “de vijver kan momenteel niet als een ondersteunend natuurelement beschouwd worden omdat het niet voldoende de kenmerken van een natuurlijke amfibieënpool bezit”, in het geheel niet worden onderschreven.

Ook het tweede onderdeel van het middel is gegrond.

C. Derde Onderdeel :

In de bestreden beslissing wordt enerzijds de waterproblematiek met betrekking tot het perceel van verzoekende partij erkend :

...

Daartegenover wordt evenwel in relatie tot de aangevraagde vijver gesteld :

Aangaande de waterproblematiek op het perceel biedt een vijver met folie, die het hele jaar vol water staat weinig soelaas. Het is van oudsher een vaak overstroomde plek en dat zal in de toekomst, met of zonder vijver, niet wijzigen. Het perceel in zijn geheel dient als natuurlijke overstroombare plek behouden te blijven. De hoeve is ook al heel oud en staat strategisch ingeplant op een iets hoger deel dan de beek

Zoals reeds aangegeven, werd verzoekende partij op het ogenblik dat hij, in 1980, met zijn gezin de eigendom kwam te bewonen, geconfronteerd met de gevolgen welke door ingrepen in naam van de Gemeente OPWIJK werden gesteld.

Met name werden “De Putten” rond die periode gevuld met restanten van het oude kerkhof, zijnde de plaats alwaar tot dan toe het overtollige hemelwater afgevoerd via de Puttenbeek steeds in deze vallei terecht kwam, en er als plaatselijke waterbuffer fungeerde.

Alle hemelwater diende voortaan via de Puttenbeek en de Stambeek te worden afgevoerd, zijnde twee beken welke het perceel van verzoekende partij omzomen.

Toen in 1995 een hevige overstroming de woning van verzoekende partij kwam blank te zetten (cfr stuk 12 i), was voor verzoekende partij de maat vol, en heeft hij beslist tot het maken van een dam tot op een aantal meter van de woning.

De daartoe benodigde aarde werd bekomen middels het graven van een vijver in het midden van het perceel, welke op dat ogenblik (1995-1996) eveneens met vijverfolie werd versterkt, teneinde verslibbing tegen te gaan (cfr stuk 12.b : foto van de vroegere vijver).

Aldus werd het gedeelte van het terrein langsheen de twee beken opgehoogd, en kwam het perceel en de woning van verzoekende partij niet langer meer onder water te staan.

De eertijds aangebrachte dam is thans nog meer onontbeerlijk geworden, aangezien verwerende partij in de loop van 2007 een zijtak van de Puttenbeek, welke naar de vallei van de Putten liep, is komen af te dammen, zodat opnieuw alle hemelwater enkel maar langs een steeds beperkter aantal beken wordt afgevoerd (cfr stuk 12 k).

Ingevolge rooiwerkzaamheden van kaprijpe bomen in 2012, werd de bestaande vijver aangetast.

Teneinde de dam en het waterbergend vermogen van het perceel te vrijwaren, werd de bestaande vijver heraangelegd, doch ditmaal meer naar achter toe.

De aarde afkomstig van de heraangelegde vijver werd aangewend om het vernielde deel van de vroegere vijver op te vullen.

Op deze wijze draagt de aanwezige vijver wel degelijk bij tot de bescherming van het perceel van verzoekende partij tegen watersnood.

En bij hevig regenweer, vooral bij hevige onweders in de zomer, vervult de vijver wel degelijk een waterbergende functie, wanneer de waterstand ingevolge warm weder laag is, doch daaropvolgende onweders de hele omgeving blank komen te zetten.

Dat het perceel in zijn geheel als natuurlijk overstroombare plek behouden zou dienen te blijven, is onzinnig te noemen, en ook niet in verband te brengen met het voorwerp van de aanvraag, met name de geïntegreerde vijver.

Artikel 4.4.5 VCRO is er gekomen om een vergunbare basis te verlenen aan bepaalde noden of gewenste ontwikkelingen die zich stellen, ongeacht het betreffende bestemmingsgebied.

Daarbij dient artikel 4.4.5 VCRO noodzakelijkerwijze samen te worden gelezen met artikel 1.1.4 VCRO annex artikel 4.3.1. § 2 VCRO.

Verzoekende partij is woonachtig binnen het agrarische gebied op een gedesaffekteerde vroegere hoeve, en heeft stedenbouwkundig het recht om daar te wonen.

Daaruit volgt ook dat verzoekende partij het recht heeft om zich tegen watersnood te beschermen, en zeker wanneer blijkt dat deze waterproblematiek mede is veroorzaakt door toedoen en handelen van de plaatselijke overheidsdiensten.

Enige afweging tussen het belang van verzoekende partij bij de aanwezigheid van de aarden dam en daarmee verbonden vijver – welke zich daarnaast volledig binnen de doelstellingen van artikel 4.4.5 VCRO inschrijft – is door verwerende partij niet gemaakt geworden

Aldus staat de schending van artikel 1.1.4 VCRO annex artikel 4.3.1. § 2 VCRO vast, en is de bestreden beslissing in het licht van de toepasselijkheid van deze reglementaire bepalingen geenszins naar behoren gemotiveerd, minstens ontberen de aangegeven motieven de rechtens vereiste feitelijke grondslag, kunnen geenszins pertinent worden genoemd en zijn geheel door kennelijke onredelijkheid aangetast.

Ook het derde onderdeel van het middel is gegrond.

*Conclusie : het aangevoerde middel is in al zijn onderdelen volledig gegrond.
...”*

De verwerende partij repliceert:

“ ...

Artikel 4.4.5 VCRO bepaalt wat volgt:

...”

In de memorie van toelichting bij het ontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 22 april 2005 tot wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, wordt over dit artikel (oud artikel 145sexies, §1 DRO) het volgende uiteengezet (Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, nr. 233/1, p. 7):

“In §1 van het nieuwe artikel wordt een oplossing uitgewerkt voor werkzaamheden die gericht zijn op het behoud of het verhogen van de landschappelijke waarden en natuurwaarden. Die kunnen in alle gewestplanbestemmingen worden toegelaten, voorzover ze door hun beperkte impact de verwezenlijking van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen.

Deze werkzaamheden zijn vaak, naar de letter bekeken, niet conform het gewestplanvoorschrift dat van toepassing is. (...)

Het nieuwe artikel 145sexies, §1, maakt deze werkzaamheden, of ze nu vergunningsplichtig zijn of niet, toelaatbaar in alle bestemmingszones.”

Ontegensprekelijk blijkt uit dit citaat van de memorie van toelichting dat dit artikel 4.4.5 VCRO een uitzonderingsbepaling is, die restrictief moet worden geïnterpreteerd. Immers, enkel wanneer de aangevraagde werkzaamheden gericht zijn op het behoud of het verhogen van de landschappelijke waarden en natuurwaarden, én voor zover deze werkzaamheden door hun beperkte impact de verwezenlijking van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen, kunnen zij worden toegelaten in alle bestemmingsgebieden (twee cumulatieve voorwaarden).

Dit wordt zo ook in de vigerende rechtspraak van de Raad van State gesteld:

“De aangehaalde bepaling is een uitzonderingsbepaling die restrictief moet worden geïnterpreteerd. Het komt de vergunningaanvrager toe aan te tonen dat

de aanvraag voldoet aan de in de uitzonderingsbepaling gestelde voorwaarden. Deze voorwaarden komen er op neer dat de betrokken toegangsweg en vijver gericht moeten zijn op de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur en het natuurlijk milieu en van landschapswaarden en dat ze door hun beperkte impact het realiseren van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen.”

(R.v.St., 30 juni 2011, nr. 214.330)

(Zie ook in gelijkaardige zin: R.v.St., 21 oktober 2010, nr. 208.353)

Verwerende partij heeft in de bestreden beslissing dan ook terecht artikel 4.4.5 VCRO restrictief geïnterpreteerd, en bijgevolg geoordeeld dat de aangevraagde regularisatie van de herplaatste (sier)vijver niet kan worden vergund op grond van dit artikel. De vijver in casu is immers niet gericht op het behoud of het verhogen van de landschappelijke waarden en natuurwaarden, doch dient als een siervijver te worden beschouwd.

Immers, de bouwtechnische kenmerken van de vijver in kwestie (aangebrachte vijverfolie, constante diepte, rechte vijverranden, pompeninstallatie, dam op de naastgelegen beek, ...) wijzen allen ontegensprekelijk op de kenmerken van een siervijver bij de woning.

Daarenboven biedt deze vijver met folie, die het hele jaar vol water staat, weinig soelaas als wateropvangbekken bij overstromingen in dit waterziek gebied, dat van oudsher een vaak overstroomde plek is.

Evenmin kan de vijver in kwestie bestempeld worden als een natuurlijke amfibieënpool, die een meerwaarde biedt voor de plaatselijke fauna en flora en die ook een meerwaarde heeft als aanvulling op de omliggende natuurgebieden. Verwerende partij stelt hieromtrent in de bestreden beslissing uitvoerig en uitdrukkelijk het volgende:

...

Onmogelijk kan dan ook aangenomen worden dat de vijver in kwestie gericht is op het behoud of het verhogen van de landschappelijke waarden en natuurwaarden.

Verwerende partij heeft in de bestreden beslissing dan ook terecht geoordeeld dat de vijver in casu niet beschouwd kan worden als een natuurlijke amfibieënpool met een natuurversterkende waarde, of als een kom met waterbergend vermogen als wateropvangbekken bij overstromingen (de vijver kan bijgevolg geenszins beschouwd worden als een ondersteunend natuurelement overeenkomstig artikel 4.4.5 VCRO), doch louter als een siervijver. Verzoekende partij slaagt er overigens niet in om het tegendeel aan te tonen.

Van enige schending van de artikelen 1.1.4 VCRO, 4.3.1 VCRO en/of 4.4.5 VCRO kan er dan ook absoluut geen sprake zijn.

Verder kan er in casu evenmin sprake zijn van enige schending van de formele en / of materiële motiveringsplicht (artikelen 2 en 3 Wet 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen). De bestreden beslissing werd afdoende, pertinent, behoorlijk, concreet, precies en uitdrukkelijk gemotiveerd, met uitvoerige vermelding van de onderliggende feitelijke en juridische motieven. Tevens is verwerende partij bij haar besluitvorming uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, en heeft zij de determinerende feitelijke en juridische gegevens uit het verslag van de provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar in overweging genomen, correct beoordeeld en afgewogen en is zij op die

gronden en in alle redelijkheid tot een besluit gekomen. Daarnaast heeft verwerende partij in de bestreden beslissing ook uitdrukkelijk en uitvoerig de door artikel 4.4.5 VCRO geboden afwijkingsmogelijkheid onderzocht, in tegenstelling tot wat verzoekende partij in zijn verzoekschrift tracht voor te houden. Van enige schending van het formele en / of materiële motiveringsbeginsel kan er in casu dan ook zeker geen sprake zijn.

Daarnaast schendt de bestreden beslissing evenmin het zorgvuldigheidsbeginsel. Uit de bestreden beslissing blijkt immers ontegensprekelijk dat verwerende partij wel degelijk de aanvraag afdoende en zorgvuldig heeft onderzocht. Op basis van het administratief dossier heeft verwerende partij immers een volledig onderzoek ten gronde gevoerd. Verwerende partij heeft de onderliggende feitelijke motieven in de bestreden beslissing op een correcte wijze geïnterpreteerd, heeft de aanvraag en de omliggende omgeving zorgvuldig beoordeeld, heeft haar beslissing voldoende juridisch gemotiveerd, en heeft op basis van het zorgvuldig samengesteld en volledig administratief dossier een volledig zicht kunnen krijgen op de aanvraag en heeft bijgevolg in redelijkheid een gefundeerde beslissing kunnen nemen.

Tenslotte kan er van enige schending van het redelijkheidsbeginsel in casu evenmin sprake zijn. De bestreden beslissing komt, in het licht van de vermelde motieven, geenszins als onredelijk voor, doch uit de bestreden beslissing blijkt daarentegen op ontegensprekelijke wijze dat verwerende partij in alle redelijkheid tot de genomen beslissing is gekomen.

Het enige middel van verzoekende partij kan niet worden aangenomen, doch dient als ongegrond te worden afgewezen.

...

In haar wederantwoordnota dupliceert de verzoekende partij:

“ ...

A. Eerste onderdeel :

...

In de antwoordnota wordt dit onderdeel van het middel, wat betreft de gevolgde redenering, niet betwist.

B. Tweede onderdeel :

...

Een dergelijke organisatie als Natuurpunt mag worden geacht met kennis van zaken de situatie ter plaatse te hebben beoordeeld, zodat deze met recht en rede door verzoekende partij kan worden naar voor gebracht.

Aldus draagt de vijver wezenlijk bij tot het in stand houden en vergroten van de biodiversiteit in de omgeving, dit onder meer in wisselwerking met het nabijgelegen natuureservaat in de vallei van de Puttenbeek en met het bijkomend natuureservaat dat in aanleg is.

De vijver in kwestie voldoet zodoende onmiskenbaar aan de doelstellingen welke met artikel 4.4.5 VCRO worden beoogd, met name de ingreep in het landschap is gericht op het behoud of het verhogen van de landschappelijke waarden en natuurwaarden.

Temeer daar voorheen op de betreffende locatie enkel een grasperk voorhanden was, zodat de aanwezigheid van een vijver met ecologische strekking hoe dan ook ter plaatse de ontwikkeling van de natuur en van de landschapswaarden komt te verhogen.

...

In de bestreden beslissing wordt niet concreet aangegeven dat van de vijver in kwestie een zodanige negatieve invloed op de omgeving uitgaat, dat deze de verwezenlijking van de algemene bestemming in het gedrang zou komen te brengen.

Zelfs indien van de vijver geen groot kombergend vermogen zou uitgaan - hetgeen door verzoekende partij wordt betwist, aangezien de vijver wel degelijk als buffer bij hevige neerslag of natte weersomstandigheden fungeert – dan nog betekent dit geenszins dat de vijver op zich als negatief gegeven voor de omgeving, de ontwikkeling van de natuur en de landschapswaarden dient te worden aanzien, integendeel.

Verwerende partij kan geen opsomming verlenen van negatieve invloeden welke van de vijver in kwestie zouden uitgaan, en welke een 'beperkte impact op de verwezenlijking van de algemene bestemming' zouden komen te overstijgen.

Onterecht wordt gesteld dat er sprake zou zijn van een verregaande residentialisering ter plaatse.

Het zwembad met bijhorend tuinhuisje werd inmiddels verplaatst, zodat zich enkel nog binnen een straal van 30 meter rondom de woning en bijgebouwen constructies in functie van de bewoning bevinden.

Dit zwembad had op zich ook geen uitstaans met de vijver op zich.

De vijver is enkele tientallen meters verderop gelegen, en vormt er het enige element binnen het perceel.

Zoals uit de foto's blijkt, is er van een ophoging of reliëfwijziging geen sprake, en bevindt de vijver zich geenszins boven het maaiveld (cfr ook stuk 21 : foto).

Van een negatieve invloed op de verwezenlijking van de algemene bestemming van het gebied, welke een beperkte impact erop zou komen te overstijgen, is in casu dan ook geen sprake.

Door verwerende partij wordt nogmaals geheel ten onrechte gesteld dat er sprake zou zijn van een pompeninstallatie en een dam op de naastgelegen beek.

Daarvan is ooit sprake geweest op het ogenblik dat de vorige vijver nog aanwezig was, doch verzoekende partij heeft aan deze toestand onmiddellijk een einde gesteld op het ogenblik dat hij hierop door de dienst Waterlopen van de Provincie was gewezen.

Daarnaast is de vijver komvormig aangelegd geworden, en is er geenszins sprake van een rechte vijverranden of een constante diepte zoals dit bijvoorbeeld met een gemetselde vijver het geval zou zijn.

Verwerende partij haalt dan ook geheel onterecht al deze elementen aan om te concluderen dat er van een natuurlijke waterpartij geen sprake zou kunnen zijn.

...

Beoordeling door de Raad

1.

Het aangevraagde heeft betrekking op het aanleggen van een vijver.

De verzoekende partij heeft naar eigen zeggen in de loop van het jaar 1995 een vijver aangelegd op het betrokken perceel. Deze vijver situeerde zich in het midden van het langgerekt perceel.

Na het rooien van bomen op het betrokken perceel heeft de verzoekende partij een nieuwe vijver uitgegraven, ditmaal aan de achterzijde van het perceel. De bestaande vijver werd gedempt. De nieuwe vijver is L-vormig en ongeveer 24 meter lang, 18 meter breed en ongeveer 1,7 meter diep. De nieuwe vijver situeert zich op minstens 80 meter van de woning op het betrokken perceel.

De aanvraag betreft een regularisatie voor deze handelingen en werken.

Het aangevraagde is gelegen in agrarisch gebied en binnen de grenzen van het ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) 'zonevreemde woningen', hetgeen niet wordt betwist.

2.

De verzoekende partij voert in het eerste onderdeel van het enig middel in essentie aan dat de voorschriften van het hiervoor vermeld RUP geen grondslag kunnen uitmaken om het aangevraagde te weigeren. Ze stelt dat ze in haar administratief beroepsschrift heeft aangegeven dat ze toepassing vraagt van artikel 4.4.5 VCRO, dat bepaalt dat in alle bestemmingsgebieden, naast de handelingen die gericht zijn op de verwezenlijking van de bestemming, ook handelingen kunnen worden vergund die gericht zijn op de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur en het natuurlijk milieu en van landschapswaarden, voor zover ze door hun beperkte impact de verwezenlijking van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen.

Uit de overwegingen in de bestreden beslissing blijkt duidelijk dat, nadat de verwerende partij in eerste instantie vaststelt dat een "siervijver" op de betrokken locatie strijdig is met het vermeld RUP, wordt onderzocht of de vijver kan beschouwd worden als "een amfibieënpool met natuurversterkende waarde" dan wel als een "kom met waterbergend vermogen als wateropvangbekken bij overstromingen". De bestreden beslissing omvat derhalve wel degelijk een onderzoek of het aangevraagde kan vergund worden op grond van artikel 4.4.5 VCRO. De verzoekende partij betwist overigens de beoordeling van de verwerende partij op grond van deze bepaling onder het tweede onderdeel van het enig middel.

Het eerste onderdeel is ongegrond.

3.

In het tweede onderdeel stelt de verzoekende partij in essentie dat het aangevraagde voldoet aan de vereisten van artikel 4.4.5 VCRO, dat de vijver bijdraagt tot de ontwikkeling van het natuurlijk milieu zoals de vzw Natuurpunt bevestigt, dat ook een amfibievijver heden ten dage wordt aangelegd met een vijverfolie en dat de verwerende partij beslist op grond van een eigen visie die de vereisten van artikel 4.4.5 VCRO voorbijgaan.

Artikel 4.4.5 VCRO betreft "Onderafdeling 5 "Medegebruik inzake natuurschoon", van Afdeling 1 "Afwijkingsmogelijkheden" onder hoofdstuk 4 "Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften" van de titel "Vergunningenbeleid".

Artikel 4.4.5 VCRO vormt een uitzondering op het principe dat een aanvraag die strijdig is met stedenbouwkundige voorschriften moet geweigerd worden. Als uitzonderingsbepaling moet artikel 4.4.5 VCRO restrictief worden geïnterpreteerd.

Uit de overwegingen in de bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij ruime aandacht besteedt aan de vraag of de aangevraagde vijver kan beschouwd worden als een bijdrage tot de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur en het natuurlijk milieu en van landschapswaarden.

De verwerende partij stelt in de bestreden beslissing in wezen dat niet uitgesloten is dat de inplantingsplaats kan dienen voor het aanleggen van een poel die de functie kan vervullen zoals bepaald in artikel 4.4.5 VCRO, maar dat de aanvraag niet voldoet aan de andere randvoorwaarden om van een poel of een natuurversterkend element te spreken.

Uit het geheel van de overwegingen in de bestreden beslissing blijkt dat deze conclusie steunt op diverse vaststellingen, met name en onder meer de nabijheid van een mogelijks onvergund tuinhuis en zwembad (tevens eigendom van de aanvrager) gelegen tussen de vijver en het reservaat 'Vallei van de Puttenbeek', de steile oevers van de reeds aangelegde vijver, de diepte van de aangelegde vijver en de "plastieken oeverbescherming". Anders dan de verzoekende partij voorhoudt steunt de conclusie van de verwerende partij om de aanvraag niet vergunbaar te achten op grond van artikel 4.4.5 VCRO, derhalve niet enkel op het gebruik van een zogenaamde vijverfolie, maar op het gebruik van "plastieken oeverbescherming" en verder op een geheel van feiten die er volgens de verwerende partij op wijzen dat de vijver zoals hij thans is aangelegd onvoldoende kansen creëert "om tot een hoogwaardige fauna en flora te kunnen komen". De verwerende partij geeft daarbij uitdrukkelijk aan welke randvoorwaarden relevant zijn om wel tot die doelstelling te komen en suggereert daarbij een intensieve samenwerking met vzw Natuurpunt voor een "geloofwaardig ontwerp".

Uit de bestreden beslissing blijken derhalve op duidelijke en afdoende wijze de redenen op grond waarvan een vergunning wordt geweigerd die steunt op artikel 4.4.5 VCRO. Dat de verwerende partij daarbij voornamelijk redeneert in functie van een amfibieënpool kan haar niet kwalijk genomen worden, nu blijkt dat de verzoekende partij bij haar aanvraag een brief heeft gevoegd van vzw Natuurpunt waarin wordt aangegeven dat de vijver van de verzoekende partij onder meer van belang kan zijn voor amfibieën in de omgeving.

De argumentatie van de verzoekende partij in het tweede onderdeel dat de bestreden beslissing steunt op een eigen visie en voorwaarden toevoegt aan artikel 4.4.5 VCRO kan niet gevolgd worden.

In de wederantwoordnota stelt de verzoekende partij dat het zwembad met tuinhuis inmiddels verplaatst werd. Daarmee is echter niet aangetoond dat de verwerende partij foutief heeft rekening gehouden met deze constructies die bij het beoordelen van de aanvraag wel aanwezig waren. Het doet integendeel de indruk ontstaan dat de verzoekende partij zich kan vinden in de motieven van de bestreden beslissing op dat punt.

De aanvullende dupliek in de wederantwoordnota dat de pompeninstallatie en de dam op de naastgelegen beek niet meer aanwezig zijn, geeft niet alleen een bijkomende wending aan het aangevoerde middel, terwijl aanvullende kritiek niet op ontvankelijke wijze in de wederantwoordnota kan worden aangevoerd, maar tevens dient vastgesteld te worden dat de verzoekende partij niet aantoont dat dit element op decisieve wijze bij de beoordeling is betrokken of met andere woorden op zodanige wijze heeft doorgewogen dat het heeft geleid tot de weigering van de vergunning. De verwerende partij lijkt in de bestreden beslissing enkel aan

te geven dat aan de beken/grachten niet mag worden geraakt zonder machtiging van de waterbeheerder.

Het tweede onderdeel is ongegrond.

4.

In het derde onderdeel stelt de verzoekende partij in essentie dat de aanwezige vijver bijdraagt tot de bescherming van het perceel tegen watersnood, dat artikel 4.4.5 VCRO een vergunbare basis is voor handelingen omwille van bepaalde noden of gewenste ontwikkelingen ongeacht het bestemmingsgebied en dat zij het recht heeft zich tegen watersnood te beschermen.

Bij de bespreking van het eerste onderdeel is reeds vastgesteld dat de verwerende partij in de bestreden beslissing onderzoekt of de vijver kan beschouwd worden als “een amfibieënpool met natuurversterkende waarde” en daarnaast beoordeelt of de vijver kan fungeren als “kom met waterbergend vermogen als wateropvangbekken bij overstromingen”. De kritiek van de verzoekende partij onder het derde onderdeel betreft deze laatste beoordeling.

Nog daargelaten de vraag of de aanleg van een vijver met een waterbergende functie en bedoeld als bescherming tegen watersnood kan vergund worden op grond van artikel 4.4.5 VCRO, moet vastgesteld worden dat het motief in de bestreden beslissing dat “een vijver met folie (...) geen oplossing (biedt) voor het bestaande waterproblematiek op het goed” en dat “de folie (...) het kombergend vermogen weg(neemt)” door de verzoekende partij niet wordt weerlegd en derhalve niet aantoont dat de beoordeling in de bestreden beslissing dat de vijver geen waterbergende functie kan vervullen foutief zou zijn of kennelijk onredelijk.

Het derde onderdeel van het middel is ongegrond.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het beroep is ontvankelijk maar ongegrond.
2. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 13 januari 2015, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, vierde kamer, samengesteld uit:

Nathalie DE CLERCQ, voorzitter van de vierde kamer,
met bijstand van

Heidi HUANG, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de vierde kamer,

Heidi HUANG

Nathalie DE CLERCQ